

Rapport Martha Boudry
(° Poperinge 1920)

foto jaren vijftig (vermoedelijk Boudry)

1949-50: Foyer Social in Matadi, 50-55 Leopoldville verantw. MADIC

Après une interruption en février 1955 pour raisons de santé (une malaria soignée dans un hôpital de Bruges pendant un an), elle fut chargée entre 1956 et 1958 de faire connaître le travail de l'ASAC/MADIC en Flandre (Flandre occidentale et orientale, Anvers, Brabant, Limbourg): elle donna des conférences dans les écoles sociales, les écoles d'infirmières et les écoles normales préparant des régentes professionnelles et ménagères. De 1958 à 1960, à la demande de Melles M. Baers (secrétaire générale des OSFC) et Philippine Van de Putte (de la Kristelijke Arbeiders Vrouwengilde), elle partit pour Thysville afin d'y mettre en place le Mouvement familial, une émanation des KAV. En 1960, elle rentra en Belgique.

Anne Cornet http://www.cegesoma.be/docs/Invent/Boudry_Martha_AA2154.pdf

RAPPORT OVER DE KONTAKTBEOEGEN, DE INLICHTINGEN en PROPAGANDA -
SPREKBEURTEN GEROUDEN VOOR N.A.D.I.C. in 1956 - 1957.

De opdracht welke mij werd gegeven in het najaar van 1956, namelijk het Werk van Maatschappelijk Dienstbetoon in Kongo te doen kennen in de milieu's waarin wij eventueel steun en kandidaten zouden vinden, heb ik gemeend te mogen plaatsen in het kader van het lekenapostolaat waarover de laatste maanden veel werd gesproken (Congres Leuven).

De onderhandelingen welke ik heb gevoerd, de spreekbeurten, de persoonlijke kontakten door woord en door schrift, heb ik op dit plan trachten te houden.

Mijn bedoeling is daarbij geweest: het Maatschappelijk dienstbetoon en deze vorm van lekenapostolaat in onze overzeese gebieden te doen kennen;

te beantwoorden aan de zeer dringende noodwendigheid voor onze vereniging regelmatige betrekkingen aan te knopen met de jeugd en haar opvoedsters;

de gewenste inlichtingen te verstrekken aan belangstellenden en sympathisanten;

kontakt te houden met kandidaten, mogelijke kandidaten, medewerkers met verlof en hun ouders.

Dienvolgens was het aangewezen dat ik mij in de eerste plaats richten zou tot die scholen welke opleiden tot het bekomen van één der erkende diploma's voor het maatschappelijk werk in Kongo en R.U. en wel tot de normaalscholen voor landbouwhuishoudregentessen,

huishoudregentessen,
beroepsleraresen,
tot de scholen voor maatschappelijk dienstbetoon,
tot de verpleegstersscholen.

Verder ben ik opgetreden voor jeugdgroepen (N.A.D.I.C. groepingen en vakantiecampen)

" groepen van kolonials (missionarissen en leken)

" groepingen van Maatschappelijke assist. en van sociale werkers.

En tenslotte heb ik kontakt genomen met enkele personen afzonderlijk.
Na

Na een zo volledig mogelijke lijst van de vrije katholieke instituten te hebben aangelegd, heb ik, als eerste kennismaking, een persoonlijk bezoek gebracht aan VIER EN VIJFTIG instituten van het Vlaamse land en van Brussel.

Enerzijds wenste ik ons Werk te situeren in het plan van het beschavings- en missioneringswerk, en anderzijds wilde ik een afspraak regelen voor een spreekbeurt welke ik op vastgestelde dag en uur voor de leerlingen van de hoogste klassen zou houden.

Bij deze bezoeken had ik gewoonlijk een onderhoud met de directrice of instelling, in sommige gevallen ook met de Overste. In enkele Instituten werd ik door een bekend persoon ingeleid.

De spreekbeurten gehouden voor de leerlingen, waarbij vaak de directrice en de lerareessen aanwezig waren, heb ik als volgt opgevat:
 • Ontstaan van het maatschappelijk werk in Kongo
 • Stichting, groei en ontwikkeling van een "Sociaal Centrum": het sociale secretariaat en de verschillende diensten in het Sociaal Centrum georganiseerd en gecoördineerd tot een uitgebreide en doeltreffende sociale actie in de inlandse wijk. Methode van werken, aanpassing aan het milieu, beëindiging van geen de activiteit.

M.A.D.I.C.: Katholieke vereniging welke sociale werkers naar eigen geest en met eigen methode vormt en voorbereiden wil tot volwaardige medewerkers aan de kristelijke beschaving in Belgisch en R.U. (art. 2 -statuten)

Behoeftigheden van een degelijke sociale werkers vereist.

Na deze uiteenzetting wordt aan de aanwezigen de gelegenheid geboden vragen te stellen. Als dan tevens een mooie serie foto's welke al de activiteiten van onze sociale centra weergeven, van hand tot hand worden overgegeven, ontstaat meest altijd een atmosfeer van vertrouwen en gelligheid en komt werkelijke belangstelling tot uiting.

Buiten de verzameling foto's beschikte ik over trakten, prospectussen en nota's als documentatiemateriaal. Omdat ik van af het begin van mijn bezoeken tot de vaststelling was gekomen dat veel verwarring bestond omtrent de instellingen welke koloniale voorbereiding aan toekomstige sociale werkers verstrekken, en omtrent de verenigingen welke sociale werkers aanwerven en uitzenden, hebben wij een nota opgesteld over de voorbereiding tot en over het maatschappelijk werk in Kongo en R.U." Nota welke voor 't ogenblik in de handen berust van al de directrices of scholen die dienen ingelicht te zijn.

Omdat ik meen dat de aangeloopte betrekkingen met al deze instituten een blijvend karakter dienen te hebben, welke betrekkingen deel uitmaken van de activiteiten van het secretariaat, heb ik een stelsel van steekkaarten aangelegd. Bijgehouden en aangevuld zullen deze steeds een overzicht geven van de onderhouden kontakten en de daaruitvloeiende resultaten.

Het spreekt vanzelf dat deze bezoeken en spreekbeurten aanleiding hebben gegeven tot een zekere briefwisseling voor afspraken, antwoorden op gestelde vragen, bijkomende inlichtingen, enz....

Ongeveer volgens hetzelfde schema als in de instituten, heb ik voor een CONFIDENTIAL groepen gesproken, hiertoe door de verantwoordelijken van de groepen uitgenodigd.

Mag ik nu reeds spreken over bereikte RESULTATEN en over opgedane BEVINDINGEN?

I.

Vooreerst wat betreft de gebrachte bezoeken en de geleide contacten. Het kennen, aanwerven en vormen van de sociale wersters in K.V. is de meest belangrijke, delikate en verantwoordelijke taak van MADIC in België; Hieruit volgt dat het onderhouden van goede betrekkingen, van talrijke kontakten en het verspreiden van de geest eigen aan onze associatie, van het allergeeueste belang is. Derhalve aanzie ik deze als een der voornaamste activiteiten van MADIC in het land.

In die gesteltenis en in dienut van het geheel der belangen van het maatschappelijk werk in Kongo en in K.V. heb ik dan ook de mij verleende taak opgevat.

De medewerking en het vertrouwen van buitenstaanders kunnen slechts door bekendmaken van het werk, zijn organisatie in België en vooral zijn verwezenlijkingen overzee, verworven worden. Daartoe zijn de bezoeken het middel. "Onbekend maakt onbemind". De ervaren of bestaande onverschilligheid of terughoudendheid van sommige directies en oversten van instituten, zijn meestal te wijten aan onwetendheid of aan gebrek aan voldoende inzicht in het doel en betrachtingen van de Vereniging. De brug is thans geworpen. Voortaan kan uit regelmatige kontakten en blijken van vertrouwen een zeer vruchtbare samenwerking groeien.

Bij de personen die het best op de hoogte waren van ons werk, mocht ik het meeste begrip ervaren. Onze toenadering werd dan ook meestal met bijzondere vriendelijkheid, ja, met erkentelijkheid beantwoord.

In sommige instellingen mocht ik zelfs als spontane reactie vernemen: "Zeg ons waarmede of waarin wij het werk kunnen helpen en steunen. Wij mogen niet onverschillig zijn aan zo'n schoon apostolaatswerk".

De mogelijkheid van samenwerking tussen deze instituten en ons werk, waar wij de jongeren wensen in te lichten en te vormen, ligt voor het grijpen: spreekbeurten in de school, op bijeenkomsten van oud-leerlingen, op vergaderingen van mogelijke kandidaten. Zelfs werd mij in een paar scholen voorgesteld af en toe een studiekring te houden voor de kandidaten of de belangstellenden tijdens de twee laatste jaren van hun studies.

Wat mij vooral bij die bezoeken heeft getroffen is de ongekendheid met het maatschappelijk dienstbetoon in Kongo en K.V., en met de organisaties, zowel katholieke als andersdenkende of officiële welke zich daarmee inlaten. De uitleg welke hieromtrent met de vereiste voorzichtigheid maar tevens met de noodzakelijke klarheid heb verstrekt, was zowel voor religieuzen als voor leken een verrassende nieuwigheid. Een lewelerares bekende mij heel eenvoudig: "Ik denk er al jaren aan als leek naar Kongo te gaan en ik heb er herhaalde malen met de Zusters over gesproken. Vermits niemand mij andere inlichtingen of raad kon geven, heb ik mij tot die instelling gericht waarvan de Zusters regelmatig bericht ontvingen: ("UBSSAC Antwerpen") Minstens ^{deze} directrices hebben spontaan toegegeven leerlingen naar Antwerpen (instituut voor overzeese gebieden sociale studies, nationalestraat) te hebben verwezen, omdat hun zedezusters missionarissen op hetzelfde adres de cursus voor Tropische Geneeskunde volgen.

Toelichting: Historisch situering van Koloniale Hogeschool

Aan het ontstaan van de Koloniale Hogeschool gaat een hele voorgeschiedenis vooraf die rechtstreeks verband houdt met het koloniale verleden van België.

Het bestaan van Congo-Vrijstaat, een persoonlijk initiatief van koning Leopold II, werd in 1885 op de Conferentie van Berlijn bevestigd. Door het annexatieverdrag van 18/10/1908 werd dit een Belgische kolonie en op 15/11/1908 nam België het bestuur over. Al vanaf de jaren 1894 werden in Brussel cursussen georganiseerd voor iedereen die naar de kolonie wilde vertrekken. De opleiding stond echter niet in verhouding tot het belang van de functie en de verantwoordelijkheden, die de toekomstige ambtenaren zouden moeten opnemen. Als enig onderricht werden enkele rudimentaire grondbeginselen van de bestuurlijke organisatie, van een inlandse taal, van etnografie, gezondheidsleer en boekhouding gegeven. De noodzaak de vorming van hoger leidinggevend personeel voor het territoriale bestuur te verzekeren stelde zich bijzonder scherp op het einde van de Eerste Wereldoorlog, maar het zou nog tot 1920 duren eer het hoger koloniaal onderwijs in België zou worden ingericht.

Ondertussen waren de bestaande hogescholen alsook sommige universiteiten overgegaan tot het inlassen van een aantal vakken m.b.t. de koloniale problematiek. Veelal was dit een cursus tropische hygiëne. Een initiatief van Leopold II voor de oprichting van een Ecole Mondial te Tervuren, bedoeld als centrum voor onderzoek en postuniversitair onderwijs, leidde in juli 1905 wel tot een eerstesteenlegging maar werd na het overlijden van de vorst afgeblazen.

Een bijzondere opleiding in tropische geneeskunde kwam in België maar aarzelend van de grond. Van 1906 tot 1932 was er in Brussel een School voor Tropische Geneeskunde actief die medici en veeartsen op de uitoefening van hun beroep in Kongo voorbereidde. In 1923 werd op het Ministerie van Koloniën beslist in Antwerpen een Instituut voor Tropische geneeskunde op te richten waardoor de school in Brussel overbodig zou worden. Van de drie faculteiten van de ondertussen opgerichte Koloniale Hogeschool (cf. infra), zou er één de faculteit voor tropische geneeskunde worden. Architect Walter Van Kuyck, die in 1921 de plannen van voornoemde hogeschool had getekend, ontfermde zich over het ontwerp dat in 1925 op het ministerie belandde doch zonder gevolg bleef. Het nieuw op te richten Instituut voor Tropische Geneeskunde werd niet bij de Koloniale Hogeschool opgericht doch in een nieuwbouw aan de Nationalestraat geïntegreerd. Architecten waren Marcel Spittaël en Paul Le Bon. Op 11/02/1931 was de instelling tot openbaar nut onder de naam Instituut voor tropische geneeskunde Prins Leopold een feit. De plechtige inhuldiging van de nieuwe gebouwen dateert van 4/11/1933.

De Hogere Koloniale School, die dank zij de financiële steun van de Commission for Relief in Belgium bij KB van 11/02/1920 in Antwerpen werd opgericht - bij KB van 8/03/1923 werd ze omgedoopt in Koloniale Hogeschool van België en bij wet van 4/05/1949 in Universitair Instituut voor de Overzeese Gebieden (UNIVOG) - was bestemd voor de vorming van toekomstige kolonisten, vnl. om de hogere administratieve kaders voor te bereiden op hun verblijf in Belgisch Afrika. Initiatiefnemer was Minister van Koloniën Louis Franck. De plechtige opening, op 20/10/1920, vond plaats in voorlopige constructies. De officiële inwijding van de definitieve gebouwen n.o.v. Walter Van Kuyck ging door op 22/11/1923 in aanwezigheid van Z.M. Koning Albert I, die in zijn gelegenheidstoespraak de promotie tot universiteit toejuichte.

De school moest drie afdelingen omvatten: de Faculteit van de Administratieve en Politieke Wetenschappen, het Instituut voor Tropische Geneeskunde en ze moest de aan het Museum van Belgisch Kongo te Tervuren verbonden laboratoria groeperen. De bij KB van 21/11/1923 bepaalde coördinatie werd echter nooit effectief en het Instituut voor Tropische Geneeskunde werd losgekoppeld van de Koloniale Hogeschool (cf. supra).

De Koloniale Hogeschool kende het diploma van kandidaat en licentiaat in de koloniale en de administratieve wetenschappen toe. De titel werd wettelijk beschermd. Ze had haar zetel in Antwerpen en werd bestuurd door een raad van bestuur en een academische raad. Aan het hoofd ervan stond de directeur. De instelling beschikte over professoren, docenten, lectoren en repetitoren. Voor haar werking had zij administratieve medewerkers en ondergeschikte bedienden in dienst. Ze beoogde het bijzonder onderricht van theoretische en toegepaste wetenschappen met betrekking tot Belgisch Afrika. Het probleem dat het onderwijs stelde was tweevoudig: dat van de bestuurstechniek en dat van de politiek, die gevolgd diende te worden en omgezet in de Afrikaanse realiteit. Het specifieke karakter van de instelling die aan de studenten een vorming zonder weerga moest bezorgen, komt duidelijk naar voren in volgende punten:

- 1) Vanaf het begin gold een strenge selectie, die haar neerslag vond in het uitgebreid toegangsexamen, dat - op basis van een door de Minister van Koloniën vastgesteld contingent - slechts een beperkt aantal kandidaten toeliet; vanaf 1933 werd er na het eerste studiejaar nog een tweede selectie ingesteld.
- 2) De instelling paste de Angelsaksische methode van groepsonderwijs toe, die sterk de nadruk legde op het ontwikkelen van de corpsgeest.
- 3) Het verstrekte onderwijs diende karaktervormend te zijn en de morele voorbereiding te verzekeren van de toekomstige functionaris in een midden dat sterk doordrongen was van de koloniale geest.

4) Door het internaatstelsel kweekte de instelling bij de studenten een grote persoonlijke discipline aan.

5) De instelling verschafte de studenten een degelijke wetenschappelijke vorming en een technische opleiding, zeer zorgvuldig aangepast aan de functies die in Midden-Afrika dienden te worden uitgevoerd. De directeur evenals vele professoren waren ervaren koloniale.

6) Het onderwijs was tweetalig en beoogde een zeer vlotte kennis en gebruik van zowel het Nederlands als van het Frans.

De totale duur van de studies bedroeg vier jaar. Het programma werd in de loop der jaren herhaalde malen lichtjes gewijzigd. In principe vertrokken de studenten twee maanden na het beëindigen van hun studies naar Belgisch Afrika. Het aantal werd echter bepaald door de Minister van Koloniën. Het cijfer verschilde van jaar tot jaar en schommelde tussen de 10 en de 25. Van 1925 tot 1949 werd aan de Koloniale Hogeschool de Handelsafdeling Bunge toegevoegd. De middelen van de stichting werden aangewend om een praktisch, speciaal aangepast onderwijs te subsidiëren voor de vorming van het personeel van de handels-, industriële en landbouwondernemingen in Belgisch Afrika en om jonge elementen in staat te stellen een positie op te bouwen in de zakenwereld van de kolonie.

De Tweede Wereldoorlog was voor de instelling een erg onrustig tijdperk. Bij het begin van de mobilisatieperiode van het Belgische leger, m.n. van 26/08 tot 12/09/1939, werden de lokalen van de Koloniale Hogeschool door de militaire overheden bezet. Zes professoren werden onder de wapens geroepen. Ondanks talrijke moeilijkheden werd het onderwijs voortgezet. De Koloniale Hogeschool werd een burcht van verzet met binnen haar muren een actieve groep van het Geheime Leger. Vele studenten en oud-studenten maakten ten persoonlijke titel deel uit van over gans het land verspreide verzetsorganisaties. In 1944 werd binnen de universiteit het coördinatiecomité van alle Antwerpse verzetsgroepen gevestigd. Drie professoren en elf studenten en oud-studenten overleefden de oorlog niet. Hun namen staan in brons vereeuwigd op het monument dat zich nog steeds op de campus bevindt.

De laatste jaren van Belgisch bestuur in Afrika kenden een gevoelige politieke en sociale evolutie, die onvermijdelijk invloed hadden op het onderwijs in het universitaire instituut. Het programma van de cursussen en de evolutie ervan weerspiegelden de dubbele problematiek van enerzijds de bestuurstechniek, anderzijds de politiek die in Afrika diende te worden gevolgd. Gedurende lange tijd haalde de techniek het op de politiek. Gedurende de laatste jaren die aan 1960 voorafgingen, werd het politiek probleem nijpender en was een grondige structuurwijziging van het UNIVOG noodzakelijk. Deze werd al sinds 1958 overwogen maar de gebeurtenissen volgden elkaar hoe langer hoe sneller op. Op 30/06/1960 werd Belgisch Kongo onafhankelijk, Ruanda en Burundi op 1/07/1962. Om de studenten die in 1957 en 1958 hun studies hadden aangevat in staat te stellen deze te voltooien en het wettelijk diploma te behalen, werden de academische activiteiten nog tot 1962 voortgezet. Het jaar daarop, in 1963 verkocht het Instituut zijn volledige bibliotheek. Daar de instelling haar bestaansreden had verloren, werd ze bij wet van 9/04/1965 op de universitaire expansie opgeheven en werd het Rijksuniversitair Centrum Antwerpen (RUCA) opgericht. Het patrimonium werd door dit centrum overgenomen, professoren en personeel werden in de nieuwe instelling geïntegreerd.

Uit de fusie van het Instituut met de afdeling Internationale Samenwerking van de Rijkshandelshogeschool is het College voor Ontwikkelingslanden ontstaan, dat nog steeds een plaats heeft op de Campus Middelheim.

BRON/ <https://inventaris.onroerendergoed.be/dibe/relict/7344>

Voor hieronder

UBSSAC (Union Belge du Service Social au Congo)

[Gerda De Bock](#) was belast met de inrichting en de directie te Gent van een Instituut voor Koloniale Sociale Vorming voor ubssac Brussel. Ze was ook aangesteld als gastdocent officiële univ. Van Belg. Congo en Ruanda Burundi te Elisabethstad

- 4/
- Geen enkele van de directrices die ik heb ontmoet, kende de "kleur" van U.S.S.A.S. Sedert een drietal jaren ontvangen al de Instituten voor Normaal Huishoudelijk of Beroepsopleiding en de Verpleegsterscholen regelmatig omzendbrieven en propaganda-schriften van dit voornoemd Instituut, en op het einde van elk schooljaar een vraag naar de namen van de uittreedende leerlingen en hun adressen. Meest al de schoolbesturen hebben tot nog toe hierna een gunstig gevolg gegeven. Deze verwarring is aan verschuldene redenen toe te schrijven:
- Zelfde adres als dit van het Instituut voor Tropische Geneeskunde (Staatsinstelling)
  - De sprake gaat dat dezelfde leerders als in de Dwarstreekt te Brussel, lezingen houden.
  - De kandidaten van het Instituut voor Overzeese Sociale studies te Antwerpen zouden meer kans krijgen om inwendig na de studies aangevraagd te worden.
  - Meer nog, onder de leraars zijn er meerdere katholieken en zij zijn de ijverigste propagandisten voor dit Instituut.
  - Verpleegsters die zich aanbieden voor het Instituut voor Tropische Geneeskunde, worden ook soms aangezet eerst dat van Overzeese Sociale Studies te volgen.
  - De leiding van het Instituut tracht rechtstreeks met de mogelijke kandidaten, door de scholen opgegeven, te corresponderen.
- Nog andere feiten zijn aan te stippen:
- Het adres te Antwerpen werd door de schoolbestuurders gegeven aan enkele oud-leerlingen die de weg van het sociaal dienstbetoon wensden op te gaan.
  - Het rondschrijven van het Instituut (van het) voor Overzeese Sociale Studies heb ik zien uithangen "ad valvas" in één school.

2.

Zoals reeds vermeld werd mijn voorstel een spreekbeurt voor de leerlingen te houden over het algemeen gunstig onthaald. In sommige verpleegsterscholen ondervond ik evenwel enige terughoudendheid. Achteraf bleek dat het tekort aan verpleegsters in het land en de vrees dat ik de leerlingen zou aanzetten om uit te wijken, hiervan de oorzaak waren. De spreekbeurten welke door de afgevaardigden van het Ministerie van Koloniën regelmatig in de verpleegsterscholen worden gegeven, zijn bedoeld als een rechtstreekse propaganda, waarbij in hoofdzaak de nadruk wordt gelegd op de gunstige materiële aanwervingsvoorwaarden. En dit stemt de directie als de leerlingen onsympatisch.

Overal werden de spreekbeurten met veel belangstelling aanhoord. Onze jeugd is nog vatbaar voor hogere idealen en voor adelmoeidigheid. Ik heb vertrouwen in de toekomst. Uit het gesprek dat zich na de spreekbeurt op spon, mocht ik met vreugde vernemen dat de concrete gegevens waardoor ik het had, en de realiteit van het leven dat wij in de Tropen beleven, gefillustreerd door de foto's de belangstelling en zelfs het enthousiasme mocht opwekken.

Dat ik bovendien inlichtingen kan verstrekken over de andere organisaties welke aan wettenschappelijk dienstbetoon doen, over I.I.S.I.L.A.S. en over het Instituut voor Koloniale Sociale vooruitgang, steunde het juddiek dankbaar.

3.

De Directrice en de lezervessen stelden vooral veel belang in de vering van de kandidaten. In de voorbereiding die hen wordt aangeboden en in de steun welke M.A.S.I.L. aan zijn kandidaten en medewerkers hier en in Congo verschaft.

4.

De spreekbeurten gehouden voor kolonials en missionarissen dienen eveneens de belangen van ons Werk. Maar hun eigen verklaring is immers onze werking door hen alleen van buitenaf gekend. "Bij nadere kennisgeving vindt het Werk veel sympathie bij". Vansen wij te rekenen op een vruchtbare samenwerking ter plaatse, zo moeten wij ook met de in het land verblijvende missionarissen en kolonials contact nemen.

5.

Sprekbeurten voor jeugd-voorzitters zijn eveneens van groot belang buiten het schoolverband zoeken de jongere ook al eens hun verchjektieve gegevens over een mogelijk koloniaal lekenpostulaat hun te helpen bij de beslissing omtrent de richting aan hun studie en hun leven te geven. Het optreden voor deze milieu's kan echter slechts vruchten afwerpen na enkele jaren. Moeten wij niet werken voor de toekomst?

6.

Op de eindelijk dient nog een woordje gezegd over de individuele kontakten welke ik, naar gelang de mogelijkheden genomen heb.

Mogelijke kandidaten en kandidaten zoeken contact:

Medewerkers met verlof wensen te spreken over hun werk (maatschappelijke plannen, persoonlijke aangelegenheden).

Een bezoek aan en een persoonlijk onderhoud met de ouders en de familie van onze medewerkers versterkt de band, schept meer vertrouwen en brengt ons veellichter bij elkander.

BESLUITEN EN VOORSTELLEN.

- De inlichtings en propagandadienst door M.A.D.I.C. in te richten en uit te bouwen is m.i. van uitzonderlijk belang vermits zijn doel in hoofdzaak zijn zou: het sociale werk in B.K. en R.U. doen kennen en aldus medewerksters voor dit lekenapostolaat aanwerven.

Bij het nastreven van dit doel moet deze Dienst voortdurend en levendig bewust zijn en blijven van wat de inlanders (personen en families) van ons, katholieke vereniging voor sociaal werk, terecht mogen verwachten: 'een "kristelijke sociale aktie" in de volle betekenis van de uitdrukking begrepen, beleefd en uitgevoerd én door de groepen welke M.A.D.I.C. uitzendt gezamenlijk, én door elke sociale werkster afzonderlijk.

De kristelijke sociale aktie in Belgisch Afrika dient te worden verwezenlijkt met bepaalde methodes, volgens een programma aan elk milieu aangepast en ermee evoluerend, een programma dus dat soepel is en tevens genoegzaam onzijdig omdat steeds gericht naar de volledige ontwikkeling en ontvoeging van de inlandse bevolking.

- Teneinde deze zending naar behoren uit te voeren moet M.A.D.I.C. zich inspannen om degelijke sociale werksters aan te werven en om deze ernstig in te lichten en voor te bereiden tot het sociale apostolaat, welke zij willen aanvaarden.

Derhalve zal bij de aanwerving van de medewerkers een streng selectie geschieden. En deze is slechts mogelijk als kandidaten in meer dan voldoende mate zich aanbieden, wat tot op heden alleen bij uitzondering gebeurd.

- M.A.D.I.C. mag mijn inziens niet wachten tot eventuele kandidaten naar ons komen. Wij moeten uitgaan om ons Werk te doen kennen. Wij kunnen hiervoor op de medewerking van sympathiserende en vertrouwde personen beroep doen.

Een strenge selectie zal ongetwijfeld de stabiliteit van onze groepen bevorderen. De noodzakelijkheid van deze stabiliteit is niet te onderschatten. Elke wijziging in de groep (équipe), elke aankomst van een nieuwe sociale werkster betekent een stilstand, zo niet een achteruitgang in de verwezenlijkingen van het Sociale Centrum. Immers, psychologisch gezien veroorzaakt de vervanging van een medewerkster een remmende reaktie bij de autochtonen die hun vertrouwen wel willen geven, maar dit alleen zeer voorzichtig en langzaam kunnen. En de nieuwelingen zijn meestal niet voldoende bekend met de taal en met de gewoonten en gebruiken van het milieu.

- Selectie en voorbereiding van de kandidaat-sociale werksters zijn derhalve een zeer belangrijke opdracht van M.A.D.I.C., wellicht de meest gewichtige en dringende van zijn werkzaamheden in België op dit ogenblik. De vraag is: hoe die opdracht naar behoren vervullen?
Wij kennen de formules van missieschool, van vormingscentrum, van lekeninstituut, van "ad lucem".

Eik dezer instellingen biedt niet te versnaden voordelen aan als voorberiding voor wie in een onderontwikkeld gebied als lekenapostel wenst te werken. Ons dunkt dat M.A.D.I.C. een eigen formule voor een eigen tehuis of centrum moet realiseren. Immers, een minimum kennis omtrent de gedragingen van elke kandidate in groepsverband, over haar socialiteit, over de wilze waarop zij haar ideaal in het dagelijkse gebeuren beleeft, over haar zin voor huishoudelijke en praktische aangelegenheden, enz., enz., is hoogstnoodzakelijk zowel met het oog op het persoonlijk geluk van de kandidate als voor de vrede en de eensgezindheid in de groep. Bovendien leert de ervaring dat deze beide factoren in ruime mate bijdragen tot de opgewekte atmosfeer waarin het "Sociale Centrum" zijn taak vervult tegenover zwart en blank.

- Een andere methode om met mogelijke kandidaten contact te houden en deze regelmatig te volgen is: vergaderingen beleggen op het gewestelijk plan, ook per groep scholen wanneer ze dat zouden wensen. In elke plaats waar zulke contactvergaderingen gehouden worden, vinden wij wel een organisatie of instituut dat ons te dier gelegenheid onderdak verleent.

- De inlichtings- en propandadienst zowel als deze voor onmiddellijke voorbereiding tot de sociale aktie in het kader van M.A.D.I.C. moeten, om afdoende te kunnen werken, regelmatige kontakten houden met M.A.D.I.C. in B.K. en R.U. waarvan zij de bereikte resultaten, de voorkomende moeilijkheden, de gestadige evolutie en de nieuwe noden op de voet volgen. Aldus wordt het hun mogelijk- evenals in Afrika - een geneezzaam onlijnd programma op soepele en doeltreffende wijze uit te werken.

Het spreekt vanzelf dat dit kontakt houden met M.A.D.I.C. in B.K. en R.U. insluit het vaak ontmoeten van onze medewerkers met verlof, elk afzonderlijk en op vergaderingen bij uitsluiting voor hen belet. Op deze gelegenheden welke hun geboden worden om over hun werk te spreken, om hun ervaringen, hun moeilijkheden, hun toekomstplannen aan die van andere Sociale Centra te toetsen, kan de meest geschikte documentatie verzameld worden, zowel voor de inlichtings- en propandadienst als voor deze gelast met de opleiding van de toekomstige sociale werkers.

De daadwerkelijke hulp en de belangstelling voor de met verlof zijnde medewerkers betoond, zal hen aanzetten om, op hunne beurt, M.A.D.I.C. bij de aanwerving en bij de opleiding van de nieuwelingen behulpzaam te zijn. Het is alleszins een uitstekend middel om de gehechtheid van de medewerkers aan M.A.D.I.C. en zijn idealen te versterken.

- Onze werkzaamheden in B.K. en R.U. op beeld (foto's, dispositieven, film) vastgelegd en steeds met nieuwe gegevens aangevuld, zouden de belangstelling van het publiek der spreekbeurten ongetwijfeld verhogen. Mooie folders en propagandablaadjes nieuw, modern en lachend gepresenteerd, zijn evenmin als voorlichting te versnaden.

Om te besluiten: zomin als de missies en andere bevoegde instanties welke zich aan de verrassende omwenteling van de inlandse gemeenschappen ook wij niet ten achter blijven. M.A.D.I.C. dient derhalve al de maatregelen te treffen welke noodzakelijk zijn om tegemoet te komen aan de nieuwe eisen van de evoluerende Afrikaanse gemeenschap, tegenover wie M.A.D.I.C. een verantwoordelijkheid heeft opgenomen.

Voor M.A.D.I.C. -BELGIE betekent zulks, naar mijn bescheiden mening, dat het zeer bijzonder zorg draagt voor het aanwerven en voorbereiden van vele nieuwe medewerkers (Dienst van inlichting en propaganda en Dienst van voorbereiding en opleiding) en tevens tracht de banden welke onze sociale werkers onderling en met het Werk verbindt, zo nauw mogelijk toe te halen.

Poperinge, 5 juli 1957.

M. BOUDRY

